

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, péntek 1911. augusztus 25.

191. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telephelyszáma (sürgős esetekben) 932.

Felolvasó szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 24 kor.   Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor.   Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Emelkedés.

A materiális küzdelmek korszakában különösen is szükség van az ünnepnapokra, hogy az emberek lelke rövid időre fölemelkedhessék a porból, meglássa, hogy van a lelkének is világa, szükséglete, táplálkozni akar a lélek is az ideálokból, pihenni, szemlélődni, szórakozni akar, hogy megpihenhesen; mert megtörhet a fáradalmak alatt, mint a testi szervezet.

A nemzeti állam ideáljának történeti ünnepévé kellene emelkednie a Szent István napnak is. Sajnos, a nemzetnek közös örömben való egyesítésére semmit sem tesznek az illető intéző körök.

Csak hagyják magára a dolgot, mint az elhanyagolt fát, amely terem is még, fészekrakó madarat is fogad lombjai közé, de fogy évről-évre, az idő tördeli vénülő ágait, amelyeket okos kertész keze megifjithatna.

Az a szürkeség, amely a hajdan annyira híres budapesti Szent István napját megüli, egyszerűen nem épületes jelképe állapotunknak. Hístorikus nemzetnek mondjuk magunkat s mentől jobban hatolunk be nemzetünk történetébe s mentől behatóbban hasonlítjuk össze történetünk fordulatait és azok okozatait a mai élet jelenségeivel, annál inkább kell megtagadnunk magunktól ezt a jelzést. Fájdalom, frázis ez is, mint sok más.

Eppen Szent István, mint gondolkodó fő, sőt már az atyja, a higgadt politikus, (pedig Arpád-vér, magyar vér volt mindakettő)

„A Tengerpart” tárcája.

Férfihűség.

Férfihűség! Lári-fári. Minek arról beszélni, ami nincs?

— Ej, dehogyan is nincs, dehogyan is nincs. Van férfihűség, amely erősebb, megbízhatóbb, kitartóbb, mint az asszonyé. Csak hogy valamivel ritkább is.

— Egyáltalán nem létezik. Azért is van, hogy nem is keresik már az életben. A férfítől nem kíván érintetlenséget a szerelme s nem követel abszolút hűséget a hitvese. Már pedig ilyesmirel nem mond le egykedvűen az egész női nem, hacsak a leghalványabb reménye volna reá, hogy megőrizheti. A lemondás évezredek együttélése eredménye s hosszú, hiába való küzdelem előzte meg. A nő lemondott róla, mert se megőrizni, se kivívni nem tudta.

— Ej, nem is kell a hűséget kivívni. Olyasvalami a hűség, mint a muzikális érzék; vagy megvan az emberben, vagy nincs meg. És sohase valakihez vagyunk hűvek, hanem mindig csak önmagunkhoz.

Az asszonynál is van, a férfinél is. Akiben megvan a hűség gyökere, annál mindegy, hogy kihez köti az életét, mindenképpen hű marad hozzá, akiben pedig nincs meg, az mindig csapodár lesz.

adott új, megszabott alakot a magyar alkotmányos életnek, a magyar társadalomnak. Azért, mert meg akarta menteni a nemzet önállóságát, amelyet — tisztelet vitézi emlékeknek — az erejükben elbizakodott vezérek és törzsek veszedelembé sodortak.

Europa közepe volnánk s voltunk akkor is, ennek a szituációnak előnyeivel és hátrányaival egyetemben. De azok az öt vitézek a világ csucsának látták a maguk kis földjét, gí-gászoknak fegyveres népét, mely rohamaival meglepte azokat a népeket, amelyek a népvándorlás nagy hullámainak lezajlása után sok időn át nem láttak nagyobb harcos tömeget.

De az ő erejük elégtelen és törékeny volta, nagyobb, rendszeres sereggel szemben való természetes relativ gyöngesége is kiderült idővel és a Nyugattal való tisztességes szellemi paktum nélkül végre is úgy összemorzolták volna a magyart, mint ahogy azt a hatalmasabb hunnal tették.

És nányszor ismétlődött az a keserves tanulság, amelyet sok vérrel fizetett meg a nemzet, hogy a számbelileg és anyagi erőben gyöngébb nemzet csak okos politikával, folytonos munkával, szellemi fensőséggel tarthatja fenn létét. Hiszen ebből némi izelítőt adott a nagy szakadás után Erdély, amely két hódító hatalom között másfél századon át birta fenn tartani önállóságát. Önállóságának megszűnésének azonban fizikai politikai törvényszerűséggel be kellett következnie, mihelyt Magyarország felszabadult a török hódoltság

A hű férfi egy gorillához is hű maradna, a csapodár az elevenné vált milói Vénuszt is megcsálná. Akiben benne van a hűség, abban benne is marad. Vagy talán az asszonyoknál nem így van? Nem ösmer akárhány asszonyt, aki híven kitart gonosz, csuf, rosszindulatú, csapodár férje mellett és akárhányat, aki megcsalja a megtévesztült jószágot, szépséget, becsületet és hűséget?

— Ne keverjék össze a férfidolgokat az asszonydolgokkal. Nőben van hűség, meg nem érdemelt hűség is, fölösleges hűség is, mert a nőnek az alaptermészete a hűség és ragaszkodás, mert ő ezt látta maga körül, őt re nevelték és beleoltották azt a gondolatot, hogy minden hűtlenség az általános megvetésnek dobja oda prédául.

De a férfi, az egészen más. Őt még jóformán gyermekkorában oktatják, hogy céda életet éljen. Őt kinevetik, kigunyolják, pipotyának tartják, ha hű marad a szerelméhez és önmagához. Az asszony azért hű a közhit szerint, mert hű akar maradni, a férfi azért, mert nem tud hűtellen lenni. Az egyiknél a hűség érdem, a másiknál gyávaság vagy tehetetlenség. Lehet tehát ilyen körülmények között férfi-hűségről beszélni? Nem. Nincs férfi-hűség. Vagy talán tud rá példákat? Mondjon el egyet-kettőt.

— Példát? azt nem tudok. De egy legendát tudok a férfi-hűségről. Ha azzal is beéri, elmondom.

alól, mert mint szervi rész az anyatesten kívül nem élhetett.

Mivel hogy kis nemzet, fejletlen nemzet vagyunk, noha védelmezhetjük és védelmezünk kell minden jogunkat és tulajdonunkat (bár tudná a társadalom csak nemzeti nyelvet eléggé védelmezni!) csakis úgy haladhatunk, ha provokációtól tartózkodva állunk meg szilárdan a magunk helyén.

Ehhez az igaz, több türelem és lemondás, mindenekelőtt pedig diplomácia kell, a mihez viszont a társadalomnak mélyebb, szilárdabb műveltsége is szükséges.

Nem tagadjuk, hogy hosszabb idő kell rá. Hiszen nemzeti irányu művelődésünkön még nem is egész félszázad óta dolgozhatunk csak; még nehezebb a társadalom egybeolvadása, ami nélkül egyöntetű, határozott, céltudatos nemzeti politikai magatartás megint nem jöhet létre.

Ezért nem szabad elmulasztanunk egy alkalmat sem, hogy a társadalmat nemzeti öntudatában erősítsük, benne a történeti tudást, mely nem lehet meg a tanulságok ismerete nélkül, éppen a nemzet létét fenyegethető veszélyek elhárítása végett növeljük. Ilyen alkalom volna Szent István napja is. Csak hogy még ennek jelentőségét sem értjük meg. Egyfelől megelégszik az egyik rész a szép, fényes felekezeti ünneppel, amelyből a köznépet a tudatot meritheti, hogy ez kizárólag csak az ő vallási ünnepe. Pedig ez már téves dolog. A másik rész ellenben felekezeti ünnepet látván benne, még demonstrál is megtartása ellen.

— Jó. Mondja el. Mert valóban csak legenda formájában lehet a férfi-hűségről beszélni.

— Hát elmondom.

A legenda.

Valamikor régen, mesék idejében, mesék országában élt két híres amazon: Olympia és Messalina. Hős volt mind a kettő, tisztelt hadvezér, sok győzelmes csata megvívója. Békében, a tanácsban is bölcs szavú volt a két kitűnő asszony, az első hely jutott nekik mindig a királynő oldalán.

Olimpiának is, Messalinának is volt férje, akit híven szeretett. Az Olympia férje a legszébb férfi volt Amazonországban. Nagy, sőtétszemű, göndörfürtű, Apolló-termetű férfi volt, ideálja az emberi szépségnek. Aki csak ránézett, szerelemre gyulladt iránta.

És emellett komoly, mélyérezésű, csengőszavú férfi volt, aki gyönyörűen énekelt, pompásan pengette a lantot s olyan csudaszép dalokat irt felesége bájáról, hogy könnyezett, aki dalait olvasta.

A Messalina férje felényire se volt ilyen kiváló. Léha, üres fecsegő volt, bort és kalandokat kedvelő. Szép se volt. Szatirarcu, csuf legény, görbeorru, hegyesfülű, csámpás járasu. De kedélye volt, temperamentuma s tudott a nőkkel bánni, mint senki más.

Nos hát az Amazonország valami háborúba keveredett a szomszéd szigetekkel. A nőhadereget mozgósították, a hajókat rendbe-

Hiszen csak emlékezzünk vissza, hogy munkaszünetes ünnepnappá tétele is mennyi ellenmondás közt ment végbe itt: itt, Magyarországon, ahol historikus nemzetnek csufolják népüket a frázisgyártó hazafias szónokok!

UJDONSÁGOK.

— A trónörökös a Danubius-gyárban. Ferencz Ferdinánd trónörökös tegnap délelőtt közvetlenül azután, hogy a szabad kikötőben a csapatok behajózását megtekintette, minden bejelentés nélkül motorcsónakon nagyszámu kísérettel megjelent a Danubius hajógyár fiu-meit telepén.

A trónörökös kíséretében volt *Montecuccoli* Rezső gróf tengernagy, az osztrák-magyar haditengerészet parancsnoka, *Hötendorf* Conrad vezérkari főnök, *Biosch* alezredes, a trónörökös katonai irodájának főnöke és még számos magasrangú tengerésztiszt. A gyárban gyorsan híre terjedt, hogy a tenger felől több motoros díszcsónak közeledik s midőn Ferencz Ferdinánd trónörökös kíséretével partra lépett, *Kaplanek* József, a gyár fiu-meit igazgatója, *Titz* főmérnök és a gyár több főtisztviselője üdvözölte a trónörökösöt. Rövid beszélgetés után a trónörökös *Kaplanek* igazgató és *Titz* főmérnök vezetésével megtekintette az épülőfélben levő hatalmas hajótelepet. A trónörökös nagy érdeklődéssel hallgatta a főmérnök magyarázatát s kimerítő felvilágosítást kért a csudaépítkezésekre nézve. Különösen a *Dreadnought*-csuzda építése érdekelte rendkívül a trónörökösöt, aki nagy meglepéssel vette tudomásul, hogy a csudaépítkezés már annyira előrehaladt, hogy január havában megkezdődhetik a *Dreadnought* építkezése.

Végül a gyár ipari üzeméről kért felvilágosítást *Kaplanek* igazgatótól s félórás látogatás után meglepődésének ismételt kifejezésével eltávozott a Danubius-hajógyárból.

A trónörökös kíséretével az „Erzherzog Franz Ferdinand” zászlóshajóra ment, ahol villásreggeli volt, melyre *Montecuccoli* gróf tengernagy, *Conrad* vezérkari főnök, *Metzger* ezredes és *Kailer* sorhajókapitány voltak hivatalosak.

szedték s a hadsereg készen volt a háboruba indulásra.

A vezérek *Olympia* és *Messalina* bucsuztak a férjeiktől.

— A háboru sokáig fog tartani. Egy évig, esetleg kettőig is. Az ellenség sok szívós és erős a védekezésben. De azért győzni fogunk és diadalmasan térünk vissza hozzátok s megoszthatjuk veletek babérait.

— A férjeknek köny szökött a szemökbbe: — A harcok istene vegye pártfogásába fegyvereteket.

— Csak egyet ígérjétek meg — folytatták a bucsuzó amazonok. — Hogy hívek maradtok hozzánk, a míg visszatérünk. Hogy még gondolatban se fogtok bennünket megcsalni.

A férjek esküdöztek:

— Meg csak gondolatban se leszünk hozzátok hűtlenek. Az istenek úgy segítsenek meg bennünket!

A két vezér most már megnyugodva ment el a háboruba.

S ahogy kitétek a lábukat Amazonországból, *Olympia* férje bezárkózott szobájába s többé nem jött elő. Egymagában ült napokon és éjjeleken által és várt és várt és várt. A szerelmes leveleket özönével küldték neki az otthon maradt harcosnők, ő egyet se bontott fel, egyet se olvasott el. Hetekig, hónapokig még a napot se látta. Csak olyankor került elő, amikor követek érkeztek a táborból. Azokat kihallgatta apróra, mert egy óriási hősköteménybe fogott felesége haditetteiről, harminchárom énekben.

Bezzeg *Messalina* férje, a szati-fejű, vidám életre adta magát. Bor, dal, asszony olyan sűrűn

Tegnap már szóvátették a rendőrség és a katonaság ama érthetetlen intézkedését, melylyel az újságírókat hivatásuk teljesítésében akadályozta. Ennek a rendőri terrornak tudható be, hogy a trónörökös látogatása a Danubiusgyárban a közönség előtt titok maradt és a kétségkívül érdekes látogatásról csak ma számolhattunk be.

— A «Voce» — egy cikkéhez. A „Voce del Popolo” mai számában többféle reflexiót fűz a trónörökös tegnapi látogatásakor előfordult incidensekhez. E helytelen következtetésekre vonatkozólag illetékes helyről a következőket jelentik ki:

A két Susákról idevezényelt csendőr nem általános közbiztonsági szempontból, hanem a katonai szolgálati szabályzat értelmében a gyakorlati vezetőségének céljaira, a csapatnak kiegészítő része gyanánt alkalmaztatott.

A trónörökös kizárólag katonai minőségben mint a hadgyakorlat vezetője volt a fiu-meit szabad kikötőben. Ennélfogva a polgári hatóságok tisztelgésének el kellett maradnia.

Zmaič báró susáki járási főnök nem hivatalos minőségben, hanem mint egyszerű szemlélő, utcai ruhában jelent meg a szabad kikötőben és bemutatását annak a körülménynek köszöni, hogy a főherceg-trónörökös környezetében levő magasrangú katonai egyének társaságában tartózkodott. Egyébként a trónörökös *Roediger* Ernőt, a révihatal vezetőjét és az *Adria* hajóstársaság *Schild* igazgatóját is kitüntette a megszólításával.

— Fiume koleramentes. A Zakalj-malom mellett levő ideiglenes laktanyában tegnap éjjel gyanus tünetek közt megbetegedett *Simunic* Milán 79. gyalogezredbeli tartalékos közlegény váladékának bakteriologiai vizsgálata tegnap is, ma is, mindkét vizsgálat alkalmával *negatív* eredménnyel járt.

Minthogy tehát Fiume város területén már *hetedik napja nem fordult elő koleramegbetegedés*, a kormányzóság távirati jelentést tett a belügyminiszteriumnak, mely a párisi egyezmény 9-ik cikke alapján *Fiumét koleramentesnek nyilvánítja* s erről további intézkedések megtétele végett a külügyminiszteriumot értesíti.

A járványkórházból nyert értesítés szerint a három kolerabeteg állapota egyre javul s valószínű, hogy ma több koleragyanusnak talált egyént elbocsátanak a Succursáléból.

váltakatták egymást, mint a szép szomszéd sóhajtsái. Aki csak asszony és lány volt a szigetén, ő mindmegannyi körül legyesgetett s addig nem nyugodott, míg a hálójába nem csalta őket. Férfi még nem volt olyan csapodár és kicsapongó, mint éppen ő, a bűbajos *Messalina* férje.

Teltek a napok és teltek a hónapok. Már a második esztendő vége felé jártak, amikor az amazonok dicsőséggel bevégezték a háborut.

Husz hajóval indultak utnak, negyvennel tértek vissza. És mind telve volt zsákmánnyal, kincsekkel, rabszolgákkal.

A nép vállain hordta körül a két győztes hadvezért, *Olympiát* és *Messalinát*. A királyné kincsekkel halmozta el őket. A férjek csókokkal.

Ugyáltszik, az utóbbi eset legjobban a hőskönek, mert ahogy vége volt az örömmámornak, siettek hajlékukba. No igen, ilyenkor anynyi sok beszélni valójuk van a szerelme-seknek.

Mi történt ezen a gyönyörű éjszakán a két vezér palotájában, azt nem jegyezte föl a történelem. Csak azt, ami másnap reggel történt.

Messalina a férje karján lement a kertbe sétálni. Még soha ilyen szerelmesnek asszonyt nem láttak. Az egész lelke a szemében ült, amikor a lugasban férje kezét, arcát, haját simogatta. És minduntalan följe hajolt és csókolgatta:

— Te édes, te jó, te hű. Látom, hogy beváltottad ígéretedet, Megtartottad esküdet.

Az *Olympia* háza zajos volt már naphasadtakor. Az ajtóban állt a hős nő. Vihar ült a

A Ghiczy-villában izolált személyeket már tegnap délután elbocsátották.

— A központi választmány ülése. A városházán ma délben a központi választmány *Dardi* Vazul tanácsvezető elnöklésével ülést tartott, amelyen a választói névjegyzékbe fel nem vett harminchárom polgár felebbezését olvasták fel.

— A következő rendőrség. Lapunk tegnapi számában kemény szavakban elítéltük a rendőrség hatalmaskodását s megírtuk, hogy *Virág* Henrik kereskedelmi tanácsost, a Kereskedelmi Részvénytársaság ügyvezető igazgatóját világos nappal íkelt rendőr a központi rendőrségre állította elő, mert *Virág* Henrik a szabad kikötőben levő irodájába akart bejutni. A rendőrség ugyáltszik tegnap hamarosan tudatára ébredt annak, hogy az adófizető békés polgárokat csirkefogók módjára még sem szabad fényes nappal, két fegyveres rendőrral előállítani s az igazoltatásra semmi ok nem forgott fenn. — Ezért *Biasi* Miklós doktor rendőrigazgató-helyettes — miként tegnap már jelentettük — *Virág* Henriktől *Mogan* Gyula dr. ügyvéd jelenlétében az egész rendőrség nevében ünnepélyes bocsánatot kért.

Eddig rendjén a dolog. A rendőrség egy elhamarkodott intézkedésének a helytelenségét belátván, nem késelt az erkölcsi reparációval. Ma azonban a rendőrség megdölgölte magát s délelőtt *Virág* Henriket egy detektív utján féltizenkettőre a rendőrségre beidézte. Másfélórás tárgyalás után a rendőrség *Virág* Henriket egy rendőr tanuvallo-mása alapján, — a ki hallotta, hogy *Virág* jogos felháborodásában a rendőrök felé kiáltotta: *Va in malora!* (Menjen a pokolba...) — harminc korona pénzbírságra ítélte, az indokolásban kimondva, hogy *Virág* hangosan követelte a kordonon való be-bocsátását. (Talán nem jogosan?) *Virág* Henrik az ítélet ellen felebbezést jelentett be s egyidejűleg hivatali hatalommal való vissza-élés címén viszonvátat emel. Máról holnapra ilyen következetes az igazságszolgáltató fiu-meit rendőrség...

— A kivándorlás. *Jekelfalussy* Zoltán miniszteri tanácsos, kivándorlási biztos ma reggel *Pichler* Lajos kivándorlási felügyelő kíséreté-

szemében, korbács volt a kezében. S mint egy kutyán, úgy vágott végig a gyönyörű férfi arcán. És a cselédeit hívta és a vérebeit eresztette el láncokról:

— Verjétek ki a nyomorultat. Kergessétek, hajszoljátok, amíg lélek van benne. A pokolba az ilyen hűtlen, hitszegő gazembert! Eddig van.

A morál.

— Szamárság. Egyfelől nem értem, másfelől nem tudom, ha itt a morál.

— Hm. Ha nem értett meg, nem is lesz könnyű a dolgokat kimagyarázni. Én azt látom, a férfinél a hűség mindig a szerelme-rovására megy. A nagy hűség elsorvasztja a szerelme-t, mint a meleg kiszívja a rózsá-illatát.

— És a morál?

A morál némileg immorális. Az a tanulsága a legendának, hogy a férfivel úgy kell bánni, mint a kovács a vassal. Látta már, hogy a kovács hogyan csinálja a patkót? Ugy csinálja, hogy egy vasdarabot beletesz a parázsba. S ott hagyja, amíg fehér izzóvá lesz. És akkor elkezd kalapálni, hajlítani, görbiteni. És az izzó vas hajlékony és engedékeny és szöke-gadó. De csak úgy, ha a kovács nem enged egészen kihűlni. Amint csak egy keveset veszt a melegéből, újra a tűzbe vele. És megint folytat. Mert ha egyszer kihűlt a vas, szörnyen nehéz újra felhevíteni. Vagy nem is lehet többé.

— A vasat?

— Nem. A férfit.

Kálnoki Izidor

ben Fiuméba érkezett. A délelőtti folyamán a Volosca-uti kivándorlási házban tett látogatást s a kolera behurcolásának megakadályozására tett intézkedéseket jóváhagyta.

Balla színészeinek panasza. A „P. H.” írja: Az országos színészegyesület tanácsához a volt pozsonyi színtársulatnak több tagja a következő beadványt intézte:

A pozsonyi évad alatt lappangott válság most teljes valójában kitört. Julius 31-én kifizette dr. Patek igazgató-helyettes a július 31-ig járó gaget s aki az augusztusi járandóságból 10%-ot elengedett, annak kifizette az augusztusi hónapot is. Mi, akik itt Kaposváron szüneteltünk, mai napig, azaz augusztus 19-éig vártunk türelmesen, hogy keservesen megkeresett évi fizetésünkön kívül havonként levont szüneti fizetésünk augusztus 16-án esedékes részletét megkapjuk, de hiába, mai napig — dacára dr. Patekhoz intézett válaszos sürgönyünknek — még biztatást sem kaptunk, pedig dr. Patek mindannyiunknak ígéretet tett, hogy a szüneti gaget ő küldi el. Tekintettel arra, hogy az igazgató, Balla Kálmán tartózkodási helyéről sejtelmünk sincs, továbbá itt sem hiteltünk, sem pedig megélhetésünkre egy árva fillérről sem maradt, tisztelettel kérjük a tek. tanácsot, kegyeskedjék sürgősen intézkedni, hogy esetleg a nagyméltóságú vallás-és közoktatásügyi miniszterium részéről gyors segílyt kapjunk, mert itt már valamennyien — a szó szoros értelmében — éhezünk, elmozdulni nem tudunk, házigazdáink, hitelezőink perrel és holmink lefoglalásával fenyegetőznek. Kérjük továbbá a tek. tanács támogatását arra nézve is, hogy műtevők legyünk? Kéi most a Balla-féle felszerelés? Ballaé vagy Pateké? Balla biztosítéka még az egyesület birtokában van? És le lehet-e azt javunkra lefoglalni? Ismételt és nyomorúságunkra való tekintettel — mely egész Kaposváron felháborodás tárgya — kérjük ügyünket sürgősen elintézni, kérjük tekintetbe venni, hogy minden nap egy-egy 24 órai éhezést és bizonytalan helyzetünk feletti elkeseredést jelent.

Sajnos, a valóság, mint arról meggyőződöttünk, teljesen fedi a beadványban mondottakat. Dr. Patek Béla szerint e hó 16-án csakis azért szakította meg nyaralását, hogy itt Budapesten Balla Kálmán igazgatótól, úgy a maga, mint a társulat többi tagjainak gázsiját felvegye és azt kifizesse; csak hogy a direktortól erre fedezetet nem kapott; nem azzal az indoklással, hogy neki Festetics Andor államsegélyt ígért, amikor a fiemei Fenice szinkör lebontása miatt válságos helyzetbe került; ezen államsegélyt azonban mindmáig meg nem kapta. Amint megkapja, kielégíti tagjait.

Nyilvánvaló, hogy Balla kétélű fegyvert forgat, amikor az államsegélyért eképen harcol; annyi bizonyos, hogy ő erre a sok, ellene zúdult fatális véletlen folytán nagyon rászolgált, de az még bizonyosabb, hogy ő szerződött tagjait államsegélyről függetlenül tartozik kifizetni.

Alaptőkeemelések. A Fiumében székelő Általános Forgalmi Részvénytársaság igazgatósága elhatározta, hogy a régebben a Déli vasút és jelenleg az Österreichische Aktiengesellschaft der Hotels und Kuranstalten Abbazia tulajdonát képező szállodák, villák és fürdők bérletét 12 évre átveszi. A ma megtartott rendkívüli közgyűlés a bérletet jóváhagyta és elhatározta, hogy a társaság eddigi 250 ezer koronát tevő alaptőkéjét 250 darab 1000 korona névértékű új részvénynek egyenként 1090 korona árfolyamon való kibocsátása által a kétszeresére, tehát félmillió koronára emeli fel. Az új részvények átvételére a régi részvényesek elővételi jogot nyertek, mely jog f. évi szeptember hó 10-éig gyakorlandó.

A fiemei rizshántoló osztaléka. A fiemei rizshántológyár idei osztalékát 170 koronában állapította meg. Tavaly ugyanennyi volt az osztalék.

Brutális kereskedő. Ma délben a Dante-téren nagy csődület támadt. Accardo korallkereskedő jelentéktelen okból brutálisan megverte a szomszédos diszműkereskedés tulajdonosának a nejét, Kohn Jakabné, úgy, hogy a szegény asszony hangosan jajveszékelve összeesett a boltja előtti járdán. Csak a Dante-téren posztoló rendőr közbelépésére vetett véget a brutális jelenetnek. A verekedő taljánt a rendőrségre vitték.

Helyreigazítás. Kovács János helybeli póstatiszt annak közlésére kér fel bennünket, hogy neje Zerdin Mária asszony, aki a Belvedere Superiore 27. szám alatt pénteken kolera-gyanus tünetek között megbetegedett, törvényes, hites neje, tehát nem él vele vadházasságban.

Vizbefuult pénzügyőr. Ma hajnalban Pohl Ferenc tengeri pénzügyőr a Zichy-móló közelében a kettes számú pénzügyőri csónakból a tengerbe esett s mielőtt észrevették volna balesetét, vizbefuult. Hir szerint a szerencsétlenség úgy történt, hogy Pohl a bárkában aludt s egy heves mozdulata folytán esett a tengerbe. Viszont mások azt állítják, hogy halálosztott s e közben kihajolt a bárkából, mely felbillent s ő a vízbe zuhant. Pohl pénzügyőr nem tudott uszni s így belefuult a vízbe. Holttestét a temető halottasházába vitték.

A kolera és a csontraktár. Ismert kezekből kapjuk a következő nagyon is megfigyelendő felszólalást:

A lapok közlése szerint Bacsinszky Vladimir zágrábi máv. üzletvezető elnökletével értekezlet volt a kolera terjedésének megállítására teendő óvintézkedések ügyében. Nem tudjuk, szóba került-e ezen alkalommal a Máv. csontraktára, melyre ez alkalommal felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét.

A kőolaj kikötőben levő első s a város felé eső raktárban már hónapok óta mindenféle állati csontok vannak beraktározva, terjesztve a dögleletes büzt és éltető tanyájául szolgálva a legyek millióinak. A raktárban van ugyan valami mészféle keverék is, amely állítólag arra szolgálna, hogy a rohadást megakadályozza. De hogy ez vagy nem volt használva, vagy egyáltalán nem hat, eléggé bizonyítja az undorító bűz, mely ebből a raktárból kiárad és azon körülmény, hogy a csontokból ezeknek waggonba rakásánál a férgek, pondrók ezre hull ki a verebek nagy öröme.

Hogy micsoda veszedelmet rejt a környék egészségére egy ilyen raktár, azt hiszem, ehelyütt nem kell részletezni, csak azt akarjuk felemlíteni, hogy ezen raktár körül laknak a vasuti házban a vasuti, városi, tengerészeti és rendőrségi kirendeltségek, ott a vasut, valamint a vám és pénzügyőri hivatalok és laktanyák. Ott van a kikötőben kirakó hajók közös konyhája és közvetlen közelében a rizs- és kőolajfinomítógyárak az ő hivatalnok és munkás lakásaikkal. Ezeknek egészsége, akik ott dolgozni és lakni kénytelenek, folytonosan veszélyeztetve van. De veszélyeztetve vannak az említett két nagy gyár munkásai is, kik ebédjüket a raktárak környékén fogyasztva, alig bírják a raktárból kitóduló legyek millióitól magukat megvédeni. A gyűmölcsárusokat légyfogók felállítására akarjuk kényszeríteni, de azt megengedjük, hogy a magyar államvasut rothadt csontokon kenyésze a legyek rémes sokaságát. Pedig ha a kolera ezen gyárakban felüti a fejét — úgy ez egész Fiumét nagyon veszélyezteti, mert a munkások a város minden részében lakva széthordják a vést.

Tekintve ezen nagy veszélyt, kérjük az illetékes hatóságokat, hogy segítsenek mielőbb ezen a bajon, távolítsák el a csontraktárt, de rögtön, amíg nem késő, mert ezáltal nemcsak a környék, de egész Fiume egészsége is veszélyeztetve van.

Tűz egy bazárban. A Via Trieszte 22. számú házban levő Deschmann Péter-féle bazárban ma délben, mialatt a tulajdonos ebédelni volt, tűz ütött ki. A nyomban értesített tűzoltók a veszedelmes elemet egy óra alatt elfojtották. Odaégett sok fehérnemű, alsóruha, keztű, játékszer és egyéb tárgy, mintegy 700—800 korona értékben. A tűz oka ismeretlen.

Torlódás a fiemei fakikötőben. A magyar királyi államvasutak igazgatóságának értesítése szerint Fiume—Brajdica állomásra hosszfa és tönkfaküldemények oly nagy mennyiségben érkeznek, hogy azoknak kirakása megfelelő tárolási helyek hiányában nehézségekbe ütközik. Minthogy pedig az elhajózás sem áll arányban az ilyenmű árukkal rakott kocsik befutásával s ez okból helyszűke állott be, a teljes torlódás elkerülése céljából a Fiume—Brajdica állomásra rendelt hosszfa- és rönkfaküldemények főlvétele augusztus 23-tól kezdődőleg további intézkedésig az üzletszabályzat 63. szakaszának 1. pontja alapján szünetel.

Tolvajok garázdálkodása. Néhány nap óta a város központjában több nagyobb üzletben betörések történtek s a rendőrség a fokozott figyelemmel megindított nyomozás dacára sem tudott eddig a tettesek nyomára jutni. Néhány nappal ezelőtt a Corso egyik előkelő üzletébe hatoltak be az ismeretlen betörők s nyolcvan koronát vittek el. Tegnap éjszaka a Weisz M. cég üzletébe törték be a tolvajok, honnan több vég vásznat s egyéb ruhaneműt loptak el. A Via del Tempio egyik üzletéből is érkezett feljelentés. Itt is megdézsmálták egy ruhaüzlet raktárát. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

Ujabb baleset a Danubius-gyárban. Tegnap délelőtt Smojer Fábán Danubius-gyári munkás egy üres görkocsit tolt maga előtt az iparványgokon, amikor egy anyaggal felt kocsit neki szaladt a kocsijának. Az ütés erejétől Smojer a földre zuhant s a kocsit ráborult. A szerencsétlen ember jobb lábát törte s belső sérüléseket szenvedett. A kórházba vitték.

Ma délelőtt Grubics Mihály 27 éves dalmáciai napszámos járt szerencsétlenül a Danubius-gyárban. Egy lezuhanó szikladarab jobb lábára esett és súlyos sérüléseket ejtett rajta. Grubicsot a kórházba szállították.

A kikötőből. Augusztus 23. Érkezett: „Szápáry” magyar gőzös Triesztből, üresen; „Gallipoli” olasz gőzös Velencéből, 1200 zsák korpával; „Carpathia” angol gőzös Newyorkból, 350 tonna vegyes áruval; „Jadran” osztrák gőzös Triesztből, 30 tonna vegyes áruval.

Indult: „Emma” osztrák gőzös Nápolyba 600 tonna fával; „Magyar” gőzös Celleba, 1200 tonna fával; „Zrínyi” magyar gőzös Valenciába 200 tonna fával és 60 tonna vegyes áruval; „Anna Goich” osztrák gőzös Triesztbe üresen; „Lapad” osztrák gőzös Triesztbe üresen.

Augusztus 24-én. Érkezett: „Leopolis” osztrák gőzös Velencéből 900 tonna búzával. Indult: „Vulturino” angol gőzös Hullba 240 tonna cukorral, 200 tonna liszttel és 200 tonna fával; „Caria” angol gőzös Liverpoolba, 300 tonna cukorral és 70 tonna magnésittel; „Adria” magyar gőzös Marseillesbe, 300 tonna fával, 50 tonna cukorral és 20 tonna vegyes áruval; „Gallipoli” olasz gőzös Bariba, 100 tonna fával és 70 tonna cukorral; „Fiume” magyar gőzös Metkovicba, 30 tonna fával és 20 tonna vegyes áruval.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, aug. 24. A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert elnököl és bemutatja Kaposvár átiratát, amelyben a Házat meghívja a Kossuth-szobor leleplezésére. A Ház küldött-séggel képviselteti magát az ünnepségen és a szoborra koszort helyeztet.

Elnök több kérvényt mutat be, melyeket a törvényhatóságok az obstrukció ellen intéztek a Házhoz. Javasolja, hogy ezek a kérvényi bizottsághoz utasítsanak.

Lovász Márton a kérvényeknek egyéb bizottságokhoz való utasítását javasolja.

Husznál több képviselő ez ügyben holnapra halasztandó névszerinti szavazást kér.

Elnök jelenti, hogy Hock János „A Nap” ügyében napirend előtt akart felszólalni, ő azonban ezt nem engedte meg. Jelenti, hogy

Hölgyek

akik az egészséges bőrápolásra szult fektetnek, különösen szeplőtől akarnak szabadulni s finom, puha bőrt és fehér arcszín akarnak kapni vagy megőrizni csak

Bergmann & Co., Tetschen a. E.

Steckenperfd

liliumtszappanával,

(vesszőparipa védjegy)

mosakodnak. Drbja 80 fillérrért kapható minden gyógyszerüzletben, drogeriában, illatszertüzletben stb.

Győrffy Gyula sürgős interpellációt jegyzett be „A Nap” megrendszabályozása miatt. Közben husz képviselő zárt ülést kér, mire az elnök az ülést öt percre felfüggeszti és fejszólitja a karzatok közönségét, hogy hagyja el a termet.

A munkapárt kivonul és csupán néhány ellenzéki képviselő marad benn.

A zárt ülés megnyitására

Farkas Pál kéri a tanácskozásképeség megállapítását.

A zárt ülésben jelenlevők száma a tanácskozáshoz elégtelen lévén,

elnök az ülést fél órára felfüggeszti.

Szünet után

Hock János beszél a sajtószabadság fontosságáról és arról a két sérelemtől, amely A Napot érte. Az ellenzék — ugymond Hock — a legerélyesebben tiltakozik a kolportázs-jog megvonása, valamint az ellen, hogy a kormány A Napnak a pályaudvarokon való árusítását megtagadta.

A zárt ülést Hock János beszéde után 5 percre felfüggesztik.

Szünet után a nyílt ülésen **Győrffy Gyula** terjeszti elő sürgős interpellációját a Nap ügyében. Az interpelláció tárgya, melyet a miniszterelnökhöz és a kereskedelemügyi miniszterhez intéztek, ugyanolyan, mint az, melyet tegnap **Ábrahám Dezső** mondott el.

Az interpelláció után az ülés véget ért.

Székely Győrbe repül.

BUDAPEST, aug. 24. **Székely Mihály**, a magyar aviatikus holnap reggel négy órakor a rákosi repülőtérrel Győrbe repül. Székely a repülést úgy tervezi, hogy még aznap vissza- repül Bácsbe.

Minthogy **Székely** a hadsereg tartalékos, most kérvényileg a honvédelmi minisztertől a katonai léghajós osztályba való áthelyezését kérte. Ha kérését teljesítik, úgy Székely a szeptemberi dunántúli hadgyakorlatokon már repülőgépen fog részt venni.

A képviselő balesete.

BUDAPEST, aug. 24. **Szabó István** nagyatádi képviselő tegnap este lekéste a keleti pályaudvarról induló vonatját. Kétfogatu bérkocsiba ült, hogy Kelenföldnél utolérje a vonatot, az Átlós-úton azonban a lovak nekimentek egy karónak. A kocsit felborult s teljesen összetört, Szabó képviselő pedig súlyosan megsérült.

Vasuti szerencsétlenség.

BUDAPEST, aug. 24. A kassa-oderbergi vasút gyorsvonata tegnap Szepesszombat állomáson nekiment egy személyvonatnak. A személyvonat utolsó kocsija összetört. Öt fékező halálát lelte, kettő súlyosan, kettő könnyebben megsebesült.

POPRÁDFELKA, aug. 24. Az összeütközött gyorsvonat utasai között volt **Pávry Sándor** szepesi püspök is kíséretével. A püspök Liptószentmiklóstra akart utazni.

SZEPESSZOMBAT, aug. 24. A szerencsétlenség színhelyére érkezett **Wilhelm Gusztáv** tescheni üzletvezető is, hogy a mentési munkálatokat személyesen vezesse. — A pályát már helyreállították és a forgalom újból megindult. A szerencsétlenül jártak közül tíz könnyebben sebesültet a poprádi kórházba szállították.

IGLÓ, aug. 24. A szepesszombati vasuti szerencsétlenség öt halottját kiásták a romok alól. A romokat ma reggelre eltakarították s ismét megindult a rendes közlekedés. A kórházban levő sebesültek néhány nap múlva már felgyógyulnak.

SZEPESSZOMBAT, aug. 24. Ruttkáról megérkeztek az összeütközés áldozatainak hoz-

zártartozói is. A temető halottas házában szivszaggató jelenetek játszódtak le.

SZEPESSZOMBAT, aug. 24. A szerencsétlenség színhelyére kiszállott az ügyész és vizsgálóbíró is. **Gyarkovics Józsefet**, a gyorsvonat mozdonyvezetőjét letartóztatták és a poprádi járásbírószákhöz szállították. Az összeütközés kétszáz ezer koronát kárt okozott.

A prezumtiv trónörökös balesete.

PRÁGA, aug. 24. Amidőn tegnapelőtt este **Károly Ferencz József** főherceg a „Deutsches Theater”-ből automobilon a sojowitzi összpontosító tábor felé haladt, egy lámpanélküli kocsinekiment az automobillal s a rud majdnem végzetes szerencsétlenséget okozott. A prezumtiv trónörökös az orrán jelentéktelenül hoizsolta, de a mellette ülő **Pintér** főhadnagy arcán több zúzódást szenvedett. Az automobil megsérült.

A trieszti villamos-alkalmazottak sztrájkja.

TRIESZT, aug. 24. A villamosvasuti alkalmazottak sztrájkja tart. Nagy elkeseredést okozott, hogy a társaság hét villamost bocsátott forgalomba, amelyeken mérnökök és tisztviselők teljesítik a szolgálatot. Az egész vonalat rendőrség őrzi. Este kisebb incidens történt. Egy villamost kövekkel megdobáltak. Három sztrájkolót letartóztattak. Tegnap este a Munkásotthonban gyűlés volt, amelyen elhatározták, hogy tovább is kitartanak a sztrájk mellett s ha más megoldás nem lehetséges, úgy általános sztrájkot provokálnak.

Szökés az orvosi vizsgálat elől.

ARAD, aug. 24. **Lónyai Irén** az aradi nemzeti színház hárfaművésznője tegnap férjével Trieszthől hazaérkezett. Érkezését bejelentették a hatóságnak, de a művésznő szabadulni akar s férjével együtt Kovács községbe utazott. A hatóság azonban itt is rájuk lelt s most 5 napi megfigyelés alatt tartják őket.

A Nemzeti Kaszinó nesztora.

BUDAPEST, aug. 24. Ma éjjel meghalt **László László**, a Nemzeti Kaszinó legöregebb tagja, aki Fáy Andrással együtt résztvett a Hazai Első Takarékpénztár alapításában is. László a negyvenes években Kossuth Lajosnak is bizalmas barátja volt.

Elitelt nőcsábító.

ARAD, aug. 24. Az aradi járásbírószákh **Páris János** magyar artistát nőcsábításért egy hónapi elzárásra ítélte.

Bosszu az árverés miatt.

SZABADKA, aug. 24. **Stojics János** gazda nagyobb összeggel tartozott **Kohn Ármint** orvosnak. Mivel az adósságot nem akarta kifizetni, az orvos beperelte. A gazda minden vagyonát elárverezték. Az elkeseredett ember ma felkereste az orvost s baltájával úgy fejbe-vágta, hogy az orvos szörnyethalt. A gazdát letartóztatták.

Szerencsétlenség a hadgyakorlaton.

ESZEK, aug. 24. A verőcei katonai gyakorlatokon halálos szerencsétlenség történt. Öt huszárból álló őrzőalatt egy deszkával lefedett kut beszakadt. Öt ló s két huszár belefullt a kutba.

Öngyilkos rabasszony.

LUGOS, aug. 24. **Zuzesku Mária**, aki apját, anyját és két testvérét meggyilkolta, az ügyészség foglya volt. Ma délelőtt, mikor a rabnőket sétára vitték, a gyilkos asszony átve-

tette magát a II. emeleti korláton s lezuhant udvarra, ahol szörnyet halt. A börtönőr az öngyilkosságot nem tudta megakadályozni. Az ügyészség szigorú vizsgálatot indított.

Richter kiszabadítása.

BERLIN, aug. 24. Jenából érkezett jelentés szerint a német konzul 3000 török forintot ajánlott fel a rablóknak, akik azonban az ajánlatot keveselték, mire a konzul 4000 forintot ajánlott fel.

A rablók Richter mérnöknek erre mutatták az Elmondba vezető utat. A hatóság a török határőrök fogadták Richtert.

Nyílt-tér*).

A „La Voce del Popolo” című helyi lap f. hó 18-iki számában megjelent cikkünkre vonatkozólag teljesen valótlan állításokat tartalmaz, miért is ügyvédünk, dr. **Mogyorósi Gyula** útján nevezett lap ellen sajtó útján követett rágalmazás miatt a bűnvádi feljelentést megtettük.

Fiumei Kávépörkölő
Steuer és Stern.

E rovatban közöltékért a beküldő feljelenésért a szerk.)

Igyék naponta 1-2 palack

Dupla-malátasört

de Szent István védjegyű mert ez a legelső, a valódi

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Ső főződe” ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak. Nemcsak a legelvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség-, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság-, tüdő- és gyomorbetegségeknél; igen ajánlandó lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Bécsben és számos más szaktekintély.

Kapható:

Frisztöltésű palackokban minden fűszer és csemege kereskedésben. Frissen csapott kimerve minden előkelő étteremben.

Borhegyi
SÖR

A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMÚ SZIKLABÓI TARTALMÚ TERMÉSZETES PÉLVÁNYVIZ.

Főraktár: Brazzoduro G. cégnél, Fiume
Telefon 495.

Játékkártyák és
antinicotin szivarkahüvelyek
a Citaonica házában levő dohány-
tőzsdében kaphatók.

Helene hercegnő esküvője.

BELGRÁD, aug. 24. Egy itteni lap jelenti, hogy *Helena* szerb hercegnő szentpétervári esküvőjén nagyatyja, *Nikita* király is részt fog venni. Minthogy az esküvőn *Péter* szerb király jelen lesz, a szerb-montenegrói barátság újabb megszilárdítását nyer.

Kirándulók balesete.

LŐCSE, aug. 24. Egy lengyel kirándulósársággal telet kocsit az országúton összeütött egy automobilal. A kocsiban ülők kistegek és súlyos sérülésekkel szállították be őket a kórházba.

Kabinetváltozás Montenegróban.

CETTINJE, aug. 24. A Tomanovic miniszterium lemondott. *Nikita* király újból megbízta a miniszterelnököt a kabinetalakítással. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter megmaradtak, hadügyminiszter *Vukotitsch*, Dozitsch államtitkár igazságügyminiszter, *Gregoritsch* eddigi skutari-i konzul pedig külügyminiszter lett.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak helyt ad. !!

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ
FIUME, DEÁK-KORZÓ. TELEFON 521.

A legkényesebb ízlés szerint átalakított kávéház a magyarság legkedveltebb találkozó helye. Kitűnő italok, jó magyar borok. Estenként *KOVÁCS JÓZSEF* jöhrnevű kaposvári orgányzenekara és *RÁCZ KÁROLY* budapesti kishögösszólista hangversenyeznek.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY.

A legajánlatosabb fumei szállók:

„Deák“ szálló
a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló
Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Hotel Trocadero

nagy étteremmel
(Velece) a Lidón (Velece)

Elsőrendű új ház a főuttól jobbra, modern komforttal berendezett szobák fürdővel berendezve. Orvos a házban. **Penzió és étlap szerinti étkezés.**

Tulajdonos:
Tagliapietra Giovanni.

Szabadalmi szám 16794.

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos

szab ablakszellőztető készülék-készítő-gyára
Budapest, VIII., József-utca 14. sz.

• Az egészség a fő! •

melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

A Beck Károly-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablakszellőztető-készülék

magyar gyártmány, mely most már felülmulja az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőzőket ugy cél-szerűségben, jószágban, mint olcsóságban. Egészségügyi szempontból 45° nyitás által légvonat kizárva. Minden ablakra alkalmazhatók.

Ablakszellőzők árai:

Legnagyobb, legnehezebb és díszes	K 25.—
Reid. abl. iskolák, intézetek, magánlakásokhoz	„ 13.—
Könnyebb szimpla ablakokhoz	„ 9.—
Klozett-ablak	„ 7.60

Költségvetések ingyen!

Ablakszellőztető-készülékeimet a következő nevezetesebb helyeken használják: *Nemzeti Kaszinó, Kereskedelmi miniszterium, Kef. főgimnázium, M. kir. Ludovica, Magy. kir. dohánygyár. Kispesti állami elemi iskolákban* s több kórházban, iskolákban a fővárosban és vidéken s kitűnőnek bizonyultak.

Megrendelések ugy helyben, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközölhetnek.

1500 darab már használatban van.

Mérlék vétele végett sziveskedjek hozzám fordulni.

„ADRIA“ szálló és étterem

FIUME
ADAMICH és ADRIA UTCA (ZMAJČ PALOTA)

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdővel és villanyos világítással.

Kitűnő nemet és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. - Elsőrangú sör.

Tulajdonos: *de Negri Tranquillo.*

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart“

Fiuménak legélénkebben szerkesztett és legjobban informált napilap a jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiuménak és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi magyar napilapja

„A TENGERPART“

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszámaához viszonyítva igen mérsékelték.

Előfizetési árai:

Egy évre	K. 24.—
fél évre	„ 12.—
negyedévre	„ 6.—
egy óra	„ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART“-ot, úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART“
házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume.
Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet.

[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétiig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

Mindazok, akik az új

„MIZZAN-féle házban“

lakásokra előjegyeztették magukat, a kibérlés végett forduljanak a

HERING ARTUR-féle

építkezési vállalat irodájához

Via Stefano Türr 5. szám.

Austro-Americana TRIESZT.

Rendszeres szolgálat Triest és Olaszország, Görögország, Spanyolország Észak-, Közép- és Dél-Amerika között.

Közei indulások Triestből:

Newyorkba a „Columbia“ (szem. száll.) gőzessel aug. 12-én
 „ a „Martha Washington“ „ „ „ „ 19-én
 „ az „Oceania“ „ „ „ „ 26-án
 „ az „Alice“ „ „ „ „ 2-án
 Philadelphiába a „Georgia“ gőzessel aug. 16-án
 New-Yorkba és Philadelphiába a „Lodovica“ gőz. aug. 26-án
 Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és
 Buenos-Ayresbe az „Atlanta“ (szem. száll.) gőzessel augusztus 17-én
 a „Sofia Hohenberg“ „ „ „ „ 31-én
 A személyforgalom részére új és gyors, kétszaru Marconi
 dróttalan táviróval felszerelt hajók állanak rendelkezésre.

Teherforgalom.

Triest, New-York, Philadelphia—New-Orleáns	3 indulás havonként
Savanna—Triest	2 „ „
Pensacola—Triest	1 „ „
New-Orleáns—Triest	1 „ „
Galveston—Triest	1 „ „

Körutazások a Földközi-tengeren a nagy Oceánjáró hajókkal.

Tudakozódni lehet az igazgatóságnál, Triest, Via Molin Piccolo 2.
 (Táviratcim: Cosulich, Trieste) Schenker és Tsa főügynökségnél Bécs,
 I., Neuhofgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaiser Josef-strasse 36.
 és a társaság más ügynökségeinél.

Cantrida fürdő és vendéglő

Hideg tengeri és napfürdők, 250 kabinnal. Nagy
 árnyas kert terrasszal. Kitűnő konyha és kifogástalan
 borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összekötötés
 Fiuméből a fürdőig. Vasár. és ünnepnapokon délután
 katonazene.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcso fürdőbérletjegyek.

TUDJA MEG,

hogyan a „Magyar Fürdőkalauz“ 1912. évi impozáns hetedik kiadása
 január havában közjegyzőileg igazolt negyven ezer példányban
 küldetik ingyen szíjjel és megkapja

Magyarországon

minden orvos, fogorvos, ügyvéd, gyógyszerész, egyesület, olvasó- és
 társaskör, fürdő- és nyaralóegyesület, penzio, szanatórium, kórház,
 vendéglő és kávéház, szálloda, nemkülönbön elhelyeztetik egész éven át

MINDEN

vasuti- és hajófülkében, háló és étkezőkocsiban, vasuti- és hajó-váróter-
 mekben. Az óriási és praktikus terjesztés révén a nagy munka sok millió

EMBER

kezében fordul meg, tehát hirdetési rovata eredményt illetőleg felül-
 minden más reklámot. Irjon haladéktalanul egy ingyenes hirdetési
 prospektusért. mert időt és pénzt veszít, ha hirdetése nem jelenik meg
 a „Magyar Fürdőkalauz“ 1912. évi kiadásában.

„MAGYAR FÜRDŐKALAUZ“ kiadóhivatala, Budapest, VI., Eötvös u. 36.

Fölvétetik

egy ügyes ügynök magánfelek megláto-
 gatására fix fizetés és magas jutalék
 mellett.

Cim a kiadóhivatalban.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat.

Catti György utóda

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
 azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
 minden gyógyszerészeti különlegesség,
 gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
 toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

„Mercur“ könyvnyomdai műintézet

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 932

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlással vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

„A TENGERPART“

telefonszáma

229

Ha előfizetni akar, vagy
 hirdetni valója van
 hívja fel ezt a számot

229

Mayerhofer Lipó

Della Motta utóda

Via Lod. Kossuth 19—20 szám

TELEFON 443.

Uj butorok nagyban
 érkezése

Értesitem a t. vevőközönséget
 hogy raktáraitam új modern,
 első gyárakból származó mat-
 fényezett,- sárgaréz,- vas
 egyéb butorokkal felfrissítette

Jutányos árak.

Kárpitos és asztalos munkák
 elvállaltatnak.

Cement és mütéglaiipar.

Ajánlja a m. t. közönségnek különösen pedig a
 mérnök, építész és építővállalkozó uraknak saját készit-
 ményeit: cementföveket, téglagyártmányokat, működép-
 esőket, s általában lépcső-készitményeket, kapuozslopokat,
 korlátos erkélyeket, terraszokat, virágserepeket fürdőká-
 dokat és kéménykiégészítő szerkezeteket.

Elvállal mindenféle cement-, kréta-, szobrász-, gipsz-
 valamint egyéb diszmunkákat és általában szobrászati
 munkálatokat.

Nagy raktár építési anyagokban. Portland és román
 cement, kréta és fedőlemez stb.

Iroda:

Berl és Klein - Fiume

Telefon 525.

cégnél

Telefon 525

Comfortable PARK HOTEL MILANO

Via Principe Umberto, szemben a Staz. Centraléval (közp. pályaudv.)

Teljesen njáalakitva! A kertekre néző egészséges fekvéssel!

Modern kényelem!

Mérsékelt árak!

Egy jó forgalmu

vegyeskereskedés elad

Cim a kiadóhivatalban.

Minden a kihordás vagy sz-
 küldés körül felmerülő panaszt
 lefon vagy levelezőlap útján szí-
 kedjenek nekünk bejelenteni.

Nyomatott „Mercur“ nyomdájában Fiume